

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ.ΣΤΑΜ.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑΓΙΩΡΓΟΣ

(Συνέχεια και τέλος)
Είπαμε στο προηγούμενο φύλλο ότι ο Θεόδωρος ο Ζερβοπάνος, από τον Κραβασαρά, βλέποντας τους καργιαζοπαίτες Ρούλια και Μένιο, να τον ανεβάζουν στη σπηλιά, στο πρόσωπο του Μπαρμπαγιώργου, τότε κατατάχισε τον καργιαζο-μπερντέ κι' αὐτοὶ μόλις σάθηκαν...

Μαριγάμπα τὰ ποιήτρια σπάζα!

πιδώντας σ' ένα γκρεμό. Ἐπίσης τοὺς ἀπηγόρευσε νὰ ξαναπατήσουν στὴν Αἰτωλοκαρνανία κι' αὐτοὶ ἤρθανε στὴν Ἀθήνα. Στὴν πρωτεύουσα ὁ Μένιος ἀγάπησε μιὰ χορεύτρια ἀπὸ τὸ Μαρούσι, τὴν περιφνηρήσθη ἐποχὴ τῆς Μαριγάμπα, γιὰ τὴν ὁποία εἶχε βγῆ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ τὸ τραγοῦδάκι:

Μαριγάμπα τὰ ποιήτρια σπάζα
ὦχ!.. ὦχ!.., ἀμάν!..!

Τὴν Μαριγάμπα αὐτή, μετὰ πολλοὺς κανυάδες, ἀναστεναγμοὺς καὶ βάσανα, τὴν παντρεύτηκε στὸ τέλος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοι κοντασαβάρηδες τῶν Ἀθηνῶν διεκδικοῦσαν τὴν καρδιά τῆς, ὁ Μένιος ἄφησε τὸν Ρούλια στὴν Ἀθήνα, πῆρε τὴν Μαριγάμπα του καὶ μιὰ ἀνεμιά τῆς καὶ κατέφυγαν στὰ Γιάννενα, δυν ζοῦσαν γλεντώντας. Νέο διως βράσανο τοῦ παρουσιάστηκε ἐκεῖ. Ἐνας μπίμπασος (ταγματάρχης) Τουρκοκρητικὸς, Ἰμβραμί ὀνομαζόμενος, ἐρωτεύτηκε καὶ τὴν Μαριγάμπα καὶ τὴν ἀνεμιά τῆς. Τίς ἐρωτεύτηκε κι' ἄρχισε νὰ τοὺς γίνεται φρότωμα. Τόσο μάλιστα προσδλητικὰ γιὰ τὸν Μένιο ἐξεδήλωνε τὸν ἐρωτὰ του, ὥστε ὁ Μένιος ἀποφάσισε νὰ τὸν σαυτίσει.

- Ἀνάθεμά σου!

Συγκεκριμένη λοιπὸν ἔναν ἀμαξιά, τοῦ Μαλαμίδα, Ἀντύπα ὀνομαζόμενον. Ὁ Ἀντύπας ἦταν πύσος κι' αὐτὸς ἀδύρυνθος, γνωστὸς γιὰ τὶς φάρσες του καὶ τὶς τρέλλες του. Μιὰ φορὰ μάλιστα πού κινδύνευε ὁ ἀδελφός του νὰ πεθάνη καὶ τοῦστεϊλαν μερικὰ πορτοκάλια γιὰ δροσιτικὸ, ὁ Ἀντύπας τὰ μοίρασε στὰς φίλους του στὸ δρόμο, λέγοντας:

— Πάρτε φάτε τὰ ἐσείς, μορὲ παιδιά, γιὰ τὸ ἀδερφὸ μου δὲν τοῦ χρειάζονται. Ἢὰ πεθάνη!.. Ὁ Ἀντύπας λοιπὸν αὐτὸς ἐτόιμασε τ' ἀμάξι του μιὰ νύχτα, πῆρε τὴ Μαριγάμπα καὶ τὴν ἀνεμιά τῆς καὶ στάθηκε σ' ἕνα ὀρεισιένο μέρος, ἔξω ἀπὸ τὰ Γιάννενα, κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τοῦ ἔδωσε ὁ Μένιος.

Ὁ Μένιος πάλι ἔστειλε ἕνα γράμμα στὸν μπίμπασο, ἐκ μέρους δὴθεν τῆς ἀνεμιάς τῆς Μαριγάμπα, καὶ τοῦ ὄριξε σινέντευξι στὶς ἐντεκα στὸ σπίτι τῆς. Στὸ γράμμα τοῦγραφε νὰ ἀνεβῆ τὴ σκάλα καὶ νὰ μπε, χωρὶς νὰ χιτυπήσῃ, στὴν τρίτη πόρτα δεξιά. Ὁ μπίμπασος ἔδωσε πίστι στὸ γράμμα καὶ τὴν ὀρισμένη ὥρα πῆγε στὸ σπίτι, ἀνέβηκε σιγὰ τὴ σκάλα κι' ἔκανε ν' ἀνοίξῃ τὴν τρίτη πόρτα. Μὰ μόλις τὴν ἀνοίξε δέχτηκε μιὰ μαχαριά κατὰ στήθα ἀπὸ τὸ Μένιο, ποτὴν κοιμήμενος μέσα στὴν κάμαρη....

— Κάντα τὰ μαλλιά του σκάλα, κάντα σκάλα...

λετο μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια τῆς, τοῦ φώναξε γιὰ νὰ τὸν γελᾷ καὶ νὰ τὸν γυρίσῃ πίσω:

— Μένιο, Μένιο! ἔλα μιὰ στιγμὴ, κάποια παραγγελία ἔχουμε νὰ σοῦ δώσουμε.

Ὁ Μένιος τότε γύρισε τὸ κεφάλι του καὶ τοὺς ἀπάντησε:

— Τὴν ἔξωο τὴν παραγγελία, ἀλλὰ δὲν μοῦ λέτε: Ζῆ ἢ πέθανε;

Ἔτσι φτάσανε στὴν Ἄρτα. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Μένιος κατέφυγε καὶ πάλι στὸν Κραβασαρά, ὅπου ὁ Μπαρμπαθόδωρος ὁ Ζερβοπάνος τὸν... ἀνήστησε, γιὰτι εἶχε σκοτώσει, λέει, Τοῦρκο ἀξιωματικὸ!..

Ὁ μπίμπασος διως δὲν πέθανε ἀπ' τὴ μαχαριά.

Τὸ τραῦμα ἦταν ἐπιπλοιο κι' ἔγινε καλὰ μὲ τὸν καιρὸ... *

- Μένιο ἔλα ἔχω, γιὰ σένα μιὰ παραγγελία

Στὸ μεταξὺ αὐτὸ ὁ Ρούλιας ἐξακολουθοῦσε τὶς παραστάσεις του στὴν Ἀθήνα, μὲ τὸν νεοφώτιστο Μπαρμπαγιώργο ἐπικεφαλῆς τοῦ ἡχάτινου θιάσου του. Τόλμησε μάλιστα νὰ παίξῃ καὶ μιὰ φορὰ εἰς βάρος τοῦ Ζερβοπάνου, ὅταν αὐτὸς κατέβηκε μὲ ἄλλους κατοίκους τοῦ Κραβασαρά στὴν Ἀθήνα, δυν εἶχε σταλῆ, ὡς μέλος ἐπιτροπῆς, γιὰ κάποιο ζήτημα.

Ἦταν τότε τῆς μόδας στὴν Ἀθήνα ἕνα χτένισμα τῶν ἀντρῶν, μὲ ἀκατέττες, διως ἔλεγαν μπερὸς στὸ μέτωπο. Τὶς ἀκατέττες αὐτὲς οἱ κοιμηνόμενοι τὶς ὀνόμαζαν σκαλίεζ. Ἐπίσης δὲ ἐξούζαν τὸ σβέρο του, ὡς ἀπάνο ψηλά.

Ὁ Μπαρμπαθόδωρος τὰ μαλλιά του: τὰ ἔκοβε ἀλά-καλῆνὰ, ὅπως δηλαδή οἱ Ἀρματοῦλοι καὶ Κλέφτες τοῦ 21.

Μιὰ λοιπὸν πού ἦθε στὴν Ἀθήνα καὶ θὰ παρουσιάζονταν καὶ στὸν Ἰγυρωγὸ, τὰ ἄλλα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τὸν ἔστειλαν σ' ἕνα κοριε πατριωτικὸ τους γυμνὰ τοῦ τὰ λαβῆ λίγος. Ἀπὸ ἐκεῖ διως ἔτιχε νὰ περῆναι καὶ ὁ Ρούλιας καὶ ὅταν εἶδε τὸν Μπαρμπαθόδωρο στὸ... ἐδῶλιο, ἐφρόναξε τὸν κοριε ἰδιαιτέως καὶ τοῦ εἶπε νὰ κόψῃ τὰ μαλλιά του Ζερβοπάνου σύμφωνα με τὴν μόδα τῆς ἐποχῆς.

— Κάμε τὸν τῆς μόδας, γιὰτι θὰ πάη στὸν Ἰγυρωγὸ, τοῦ εἶπε. Καὶ ὁ κοριεῶς ὑπήκουσε.

Ὅταν διως σηκώθηκε ἀπὸ τὸ ἐδῶλιο ὁ Μπαρμπαθόδωρος καὶ εἶδε στὸν καθρέπτη ἕνα κεφάλι, πού δὲν ἦταν... δικό του, ἐξέμνη, νομίμας δι τοῦ τὴν ἔφτασαν! Ἀρτᾶζει λοιπὸν τὴν γλῆστια του, καταταυάζει, διτι ἦταν μέσα στὸ κοριε, καθρέπτες, καρέκλες, μωφιδιές, χιτυαίει πελάτες καὶ καλφάδες καὶ στρώνει στὸ κινηγητὸ τὸν κοριεῶ στὸς δρόμους, ἐκοιμομαζώνοντας μὲ τὴν γλῆστια του τοὺς διαβάτες πού προσπαθοῦσαν νὰ τὸν κρατήσουν!.. Ἔτσι ἐδημογνωγήθη μιὰ μέρα πανκὸς στὴν ὁδὸν Σταδίου.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ὁ Ζερβοπάνος δὲν ἐπάτησε ξανά στὴν Ἀθήνα. Καθόταν στὸ χωριὸ του καὶ χαροῦταν τὴν Φύσι κι' ἐθαίμαζε τὴν λεβεντιά καὶ τὸ λιγερό τὸν συμπατριωτῶν τὸν ἀνάστημα.

Ἡ ἐκφράσεις του, ἐνοσηοται, καὶ οἱ θαυμασοὶ του ἦσαν ἰδιότυποι.

Μιὰ μέρα εἶδε κάποιον Θανάση Σφοντύλη, λογιὰ, πατριώτη του, πού εἶχε πάει μὲ ἄδεια στὸν Κραβασαρά. Ὁ Σφοντύλης ἦταν ψηλός, μὲ μέση δαχτυλίδι καὶ φοροῦσε μὲ χάρι τὰ εἰζωνικά. Ὁ Μπαρμπαθόδωρος τὸν κάλεσε ἐμικρος του καὶ ἀφού τὸν καμάρωσε λίγο ἀναλύθηκε οἱ θαυμασοὺς:

— Χάι - χάι, σφρέ, γιὰ κάττα λεβεντιά, γιὰ κάττα κορμωστασιά! Νὰ ζήσῃ ἡ μύνα σου ἢ γαιδοῦρα πού σ' ἔκανε!..

Θὰ τὰ βάλῃ δια ὁ τοῦρκο στὸ τσουβάλι!

ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΑ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ, ΚΟΥΣΚΟΥΣΤΡΙΕΣ, ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Στο μπουλόγ ντε-Ζ-Ιταλιέν του Παρισιού υπάρχει ένα μεγάλο βιβλιοπωλείο, που θεωρείται ως ένα από τα κομικότερα κέντρα της Γαλλικής προेतειωσης. Το κατάστημα αυτό μένει ανοιχτό κάθε βράδυ ως τα μεσάνυχτα, ο κ. Σαμουήλ δέ, ο ιδιοκτήτης του, έχει εισαγάγει, εκτός των άλλων, και τον έξη: όραίο νεωτερισμό: Μία φορά τή βδομάδα δίνει στο κατάστημα του μια φιλολογική έσπερίδα, κατά την οποία οι διάφοροι Παριζιάνοι συγγραφείς υπογράφουν ιδιοτελώς πάνω στα βιβλία τους, που πουλιούνται τή βδομά αυτή. Έτσι οι άνομοστές άποκοτιών δοσεάν και ατόγγραφα των συγγραφέων...

Σέ μια τέτοια, λοιπόν, φιλολογική έσπερίδα παρουσιάστηκε στο βιβλιοπωλείο του κ. Σαμουήλ μια κυρία με πλουσιωτάτη τοιαλέττα και μέ άπειρία... σοβατισμένο πρόσωπο.

Ο ιδιοκτήτης έσπερευ να δεξιώθη αειτοπροσώπως τήν παράξενη πελάτισσά του και νά τή ρωτήσει τή έπαθμεί.

—Θά ήθελα, τού ειπεν αυτή, κανένα μυθιστόρημα... κανένα μυθιστόρημα που...

—Τί είδους μυθιστόρημα; ρώτησε ο κ. Σαμουήλ. Τίνος συγγραφέας;... Με τί είδους υπόθεση;...

—Ω, δέν μ' ενδιαφέρει ούτε ή υπόθεση, ούτε ο συγγραφέας, απάντησεν ή κυρία. Θά ήθελα μόνο να είνε ντυμένο μέ πράσινο πετό, για νά είνε... όμοιομορφο μέ τήν ταπειταριά του σαλονιού μου!

Κόκκιλο και ο κ. Σαμουήλ και οι παρωσιάνοι συγγραφείς.

Ο πωρήμιος Γάλλος μυθιστοριογράφος Έρρίκος Ντιβερονού, κατά τήν διάκριση ένος τελευταίου του ταξιδιού στην κεντρική Γαλλία, αναγκάστηκε νά σταματήσει, λόγω βλάβης του αυτοκινήτου του, σ' ένα μικρό χωριό. Μόλις πήγε στο μοναδικό πανδοχείο του χωριού, όπου έπρόκειτο να διανυκτερεύσει, ο ξενοδόχος τού πήγε τó βιβλίο, στο όποιο υπογράφουν οι ταξιδιωτά για νά γράψη τόνουμά του.

Ο Ντιβερονού άνοιξε μία σελίδα του βιβλίου κι άφου έγραψε τόν αριθμό του δωματίου, που τού είχε δοθή, έτοιμαζόταν νά γράψη και τ' όνομά του. Ξεκίνη τή στιγμή όμως πήγε και κάθισε πάνω στο λευκό χαρτί, μπρος άκριβώς στην πέννα του μυθιστοριογράφου, μία μίτσα.

Ο Ντιβερονού έμεινε για λίγο σκεπτικός. Γυρίζοντας κατόπιν άπότοια στον ξενοδόχο τού ειπέ:

— Δέν έξρω, άγαπητέ μου κύριε, άν πρόκει να μείνω σ' ένα ξενοδοχείο, όπου, μόλις έφτασα, ως και ή μίτση έχουν τήν άδιακρισία να 'ρθούν να δούν σε ποίο δωμάτιο πρόκειται νά κατοικήσω.

Ο ξενοδόχος, βλέποντας τó σοβαρό ύφος, μέ τó όποιο μιλούσε ο Ντιβερονού, τή έλασε. Άρχιζε λοιπόν νά τού δικαιολογείται για νά τόν πείσει νά παραμείνη στο ξενοδοχείο του... όπου ή μίτση έσαν τόσο άδιάκριτες!...

- Γιατί δέν παντρεύεσαι τόν Φίλιππο;
— Τόν Φίλιππο; Μά δέν τόν γνωρίζω καλά...
— Τότε, γιατί δέν παίρνεις τόν Μωρίς;
— Τόν Μωρίς, είπες; Ά, όχι, είχαριστώ! Αύτón τόν... Έξρω πολύ καλά!...

Σ' ένα από τά κομικότερα φιλολογικά σαλόνια του Παρισιού, σε κάποια έσπερίδα, μία νεώτατη κυρία έλαμε τού κόσμου τά κοπιμέντα σ' ένα γνωστό Άκαδημαϊκό.

— Από τότε που παντρεθήκατε, άλλαξατε έντελώς, τής ειπεν αυτός, χαμογελώντας μέ μετροφοροσμένη. Πριν παντρεθήτε δέν μου έμφραζόσαστε ποτέ τόσο έπαινετικά για τά έργα μου...

— Τά χαίριστα, απάντησεν ή κυρία, δέν λένε ποτέ έκείνο που σκεπτόνται...
— Ένώ ή κυρίες, συνειλήθωσε πονηρά ο Άκαδημαϊκός, δέν σκεπτόνται ποτέ έκείνο που λένε!...

— Όταν κανένας έννοχλητός τύπος μέ ρωτάει που κατοικώ, έλεγε μία μέρα ή χαριτωμένη Παριζιάνη σοσιετρίττα Μόντ Λοτύ σ' ένα γέρο θαυμαστή της, τού άπαντώ, για νά τόν ξεφορτωθώ, ότι κάθωμαι στα προάστεια!...

— Αυτό είνε πολύ έξυπνο... απάντησε γελώντας ο γέρος. Και, άν έπιτρέπεται, που κατοικείτε!...

— Μά... στα προάστεια! απάντησεν άφέλως ή σοσιετρίττα.

Κι' όταν ο λογίος γελώντας κίνησε να φύγη:
— Αί, όρέ, που νά πάω ο διάολος τή μάνα τ', για κ'όττα παιδικαπαρίσσει ποΐβγαλε!...

Μέσα στον πρωτογενή όμως αυτόν άνθρωπο, είχε φωλιαστεί όλη ή ποιησις τού άρματολισμού, όλο τó όνειρο τής έποχής τού 21 και ένας πατριωτισμός άτόμος, χωρίς συνιδιαισιούς και σχόλια, χωρίς σκητήσεις και ύποχωρήσεις.

Σκοπός τής ζωής του και αυτού, όπως τόνων άλλων ανθρώπων τής έποχής του, ήταν νά έξθη ή ημέρα, που θά κινήσοσαν τόν Τούρκο ως τήν Έκόζανη Μηνιά.

Έβλεπε στον Κραδασσαρά περιμένοντας νά πάρουμε τήν Πόλι. Πρώ τής ιδέας αυτής κάθε άλλη ιδέα και κίνηση και σκέψη είχε σταματήσει. Δουλειά καμιά.

Έτσι έφτασε τó 1897 και άρχισε ο πόλεμος.

Ο Μπαρμπαδόωρος φόρεσε μία επίλας (γαταγάνι καμαρωτό) τού μακαριτή τού πατέρα του και περίμενε νά τον καλέσουν για τά σύνορα. Άλλά τó Κράτος, άντι νά καλέσει τούς γέροντες πούξεραν από πόλεμο, καλούσε τά παιδιά. Τά χρεσινα παιδιά, τά εβέβελια. Ο Μπαρμπαδόωρος όλο και παραξενευόταν.

— Μ' αϊτά θά πουλήσουν; ρωτούσε.

Και σταυροκοπιότανε κι' όλο σταυροκοπιότανε και τελειωμός δέν είχε.

— Όυρέ πόλεμο θά κάνουνε ή θά παίξουν τις εκομπάρεσε με τά μερονδέλια!

Τότε έζητησε νά πάη κι' αυτός στον πόλεμο, αλλά δέν τόν δεχτηκαν.

— Δέν είν' ή ηλικία σου για πόλεμο, τού ειπαν.

Δέν ήταν ή ηλικία ή δική του και ήταν των παιδιών!...

— Πίσει στην όργη! Θά τά βάλη όλα τά βυζανιάρικα ο Τούρκος σε κανένα τσουβάλι!...

Και όπως ειπε, έτσι και έγινε:

Μία μέρα γέμισε ή Άρτα από στρατιώτες, που υποχωρούσαν από τή Θεσσαλία, τó Βόλο, τή Φιλιπιάδα, τήν Πρέβεζα. Ο Έλληνικός στρατός τραδιόταν προς τά κάτω! Οι Τούρκοι προχωρούσαν νικητά. Από τήν Ήπειρο ο Μάνος γύρισε στην Άρτα κι' ο Κίτσος Μπότσαρης κατέφυγε στον Κραδασσαρά. Μαζέφτηκε τότε όλο τó χωριό νά τόν ιδή, όλο τó χωριό νά τόν άκούση. Κι' ο Κίτσος Μπότσαρης διηγείτο-διηγείτο μέσα σ' έναν καρφέ. Έκει, λοιπόν, που όλοι έκωνγαν άμειλητοι και μέ άνοιχτό τó στόμα, νά και εμφανίζεται έμπρός ένα φάντασμα ψηλό και κατακίτρινο, μέ γουλιωμένα μάτια και χέρια σηκωτά, σαν νά ήθελε νά οίξη όλον τού Έθνους τήν κατάρα άπάντο στον στρατηγό, που διηγόταν τις περιπέτειές του...

— Μας πήρατε στο λαμό σας! φώναξε.

Πόλεμο κάνετε εσείς;... Έτσι γίνεται ο πόλεμος;.. Ανάθεμα και τριανταθέμια σας, μάς ντροπαλάσε!...

Ήταν ο Μπαρμπαδόωρος ο Ζερβοπάνος, τρελλός σχεδόν από τόν κόπο του για τήν ήττα και τή συμφορά.

Από τότε δέν τόν Ξαναείδαν.

Κλειστήρε μέσα στην καμαρά του και πέθανε σε πέντε μέρες από τόν καϊμό του για τήν καταστροφή, από τήν πίκρα του για τών δνειρων τής φυλής τή συντριβή!...

Αυτό ήταν τó τραγικό τέλος τού Μπαρμπαγαώργου, ο όποιος σήμερα κάνει τόν κόσμο να γελάει μέ τά βλάχικα άστεια του.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΟΥΤΟΥ Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΑΣΤΡΩΝ

Πρό δύο περίπου χιλιετηριών έξ όλων των άστρων ήσαν γνωστά μόνον 1025, τά όποια είχε μετρήσει ο Ρόδιος άστρονόμος Ίππαρχος. Τόν ίδιο αριθμό βρήκαν και ο Πέρσης άστρονόμος Ραχμάν-Ουλ-Σουφι έκ Βαγδάτης, στα 960, και ο έγγιστος τού Ταμερλάνου Ουλούγ-Βεϊγ, στα 1430. Ο διεθυντής όμως τού Έθνικου Άστεροσκοπίου τής Άγγλίας στα 1712, όταν έμέτρησε τ' άστέρια, τά βρήκε 2.866.

Ο άστρονόμος Λακάλ στα 1742 άριθμήσε μόνο στο νότιο ήμισφαίριο 9.766 άστέρια. Ο Γάλλος άστρονόμος περιέτρησε σε διάστημα 11 έτών, μέχρι τού έτους 1800, 48.790 άστέρια. Τό Άστεροσκοπείο τής Βόννης στα 1863 άριθμήσε 324.000 άστρων. Σήμερα άπάρχουν 45.000.000 άστέρια γνωστοί. Τό σύνολο των άστρων, γνωστών και άγνωστών, κατά τούς ύπολογισμούς των συγχρόνων άστρονόμων, άνέρχεται σε έκαστο περίπου έκαικομύρια!

